

Dokumentets syfte

Pekar ut inriktningen för de kommande årens utveckling och insatser inom arbetsmarknadsområdet

Dokumentet gäller för

Arbets- och företagsnämnden

Arbetsmarknadsstrategi

Nacka kommun har bedrivit ett intensivt utvecklingsarbete inom arbetsmarknadsområdet sedan år 2007. År 2011 skapades arbets- och företagsnämnden som har det övergripande ansvaret för området. Denna strategi pekar ut inriktningen för de kommande årens utveckling och insatser.

Arbetsmarknadsområdet omfattar bland annat vuxenutbildning, svenskundervisning för invandrare, integration och individuella arbetsmarknadsinsatser samt stöd och hjälp för företag, främst gällande kompetens och rekrytering. Dessutom ligger uppföljningsansvaret för unga som inte arbetar eller studerar på nämnden.

Strategin är framtagen som en fortsättning på den in- och omvärldsanalys som genomfördes under hösten 2013. Strategiarbetet har innefattat ett flertal workshops samt intervjuer med intressenter. Den beskriver de områden som är högst prioriterade de kommande åren inom arbetsmarknadsområdet för att möta de möjligheter och utmaningar som finns i Nacka.

Utgångspunkt

Strategin utgår från Nacka kommuns vision ”Öppenhet och mångfald” samt den grundläggande värderingen ”Förtroende och respekt för människors kunskap och egen förmåga – samt för deras vilja att ta ansvar”.

Prioriterade målgrupper för nämnden är:

- unga vuxna
- utlandsfödda personer
- personer med funktionsnedsättning
- personer äldre än 55 år

Diarienummer	Fastställt/senast uppdaterad	Beslutsinstans	Ansvarigt politiskt organ	Ansvarig processägare
AFN 2013/127-040	2013-12-11	Arbets- och företagsnämnden	Arbets- och företagsnämnden	Malin Westerback

Nämnden har ställt upp följande mål för sitt arbete

Vi är den ledande arbetsmarknadsaktören i Sverige:

1. genom en högkvalitativ vuxenutbildning som möter individens och företagets kompetensbehov,
2. som leder till ett ökat innanförskap och en väsentligt lägre arbetslöshet,
3. med en mångfald av flexibla lösningar,
4. som leder till tillväxt, integration och fler arbetstillfällen,
5. med insatser som är kostnadseffektiva och långsiktigt hållbara.

Prioriterade utvecklingsområden

Följande områden är de som är mest prioriterade att utveckla de kommande åren.

Viktigt arbete pågår redan och parallellt med detta behövs kompletterande aktiviteter för att fullföra nämndens uppdrag. Det är även viktigt att ha en rörlighet och beredskap för att agera effektivt i en föränderlig värld.

Jobbpeng möjliggör fokus på egen försörjning och integration

Bakgrund

Arbetsmarknaden ställer allt högre krav på utbildning och formell kompetens. Flertalet av de jobb som försvinner är jobb som inte ställer krav på utbildning och erfarenhet och de arbetstillfällen som tillkommer är huvudsakligen mer kvalificerade arbeten. Utbildning är därför en viktig del i att stödja människor att bli självförsörjande. Genom att jobbpeng även omfattar den kommunala vuxenutbildningen, svenskundervisning för invandrare och samhällsorientering kan jobbpeng kombinera mer traditionella arbetsmarknadsinsatser med utbildning för att på så vis hitta individanpassade insatser.

Jobb- och utbildningsexpertens uppdrag är att stödja sina kunder till egen försörjning. Inom det uppdraget kan de kombinera olika insatser inom språk, utbildning och arbete, samt andra stöd, exempelvis via Arbetsförmedlingen eller externa finansiärer.

För att lyckas i sitt uppdrag behöver jobb- och utbildningsexperterna kunskap om företagens behov, för att på bästa sätt matcha sina kunders förmågor med företagens efterfrågan. Jobb- och utbildningsexperterna måste skapa egna samarbeten med exempelvis ett företag som behöver rekryteringshjälp. Kommunens uppgift är främst att underlätta detta samarbete, skapa arenor för möten och se till att systemet med jobbpeng fungerar ändamålsenligt .

I Nacka ska det vara enkelt för en nyanländ som inte kan svenska att snabbt påbörja språkstudier och samhällsintroduktion samt omgående, om behov finns, få hjälp och stöd för att snabbt komma i egen försörjning. I första hand ska språkstudier bedrivas parallellt med eget arbete, men för den som har svårt att finna sådant, ska praktik eller andra arbetsmarknadsinsatser eller yrkeskurser erbjudas samtidigt.

Möjligheten till olika former av arbetsmarknadsanknytning är ofta avgörande för att en person ska få bästa möjliga förutsättning att skapa kontakter och färdigheter för

att komma vidare till egen försörjning. Jobbpeng möjliggör arbetsplatsförlagd praktik och utbildning inom olika insatsformer såsom kommunal vuxenutbildning, svenska för invandrare och övriga arbetsmarknadsinsatser.

De jobb- och utbildningsexperter som på sikt kommer att lyckas attrahera flest kunder och bäst lyckas med sina insatser är de som i egen regi eller i samverkan med andra kan utveckla och genomföra insatser som kombinerar språkträning, utbildning och arbetsförlagd praktik.

Nacka kommuns roll är att följa upp och säkerställa att jobb- och utbildningsexperterna lyckas i sitt åtagande för fler i egen försörjning samtidigt som deras insatser möter upp arbetsgivares behov av kompetens och arbetskraft på kort och lång sikt.

Inriktning

Arbets- och företagsnämnden har det övergripande ansvaret för integration i Nacka. För många nyanlända fungerar integration och etablering i det svenska samhället utan omfattande insatser från kommunen. För dem som behöver hjälp och stöd med sin etablering ska nämnden dock fortsätta att arbeta för att utveckla och stärka möjligheterna att snabbt komma i egen försörjning och identifiera och undanröja de eventuella hinder som finns. Hela kedjan från första mottagandet till utbildning, praktik och egen försörjning måste utvecklas och hållas samman på ett tydligt och för individen förståligt sätt. Varje person måste mötas utifrån sina förutsättningar och få en för sin situation anpassad plan som sedan följs upp och utvecklas successivt. I Nacka kommun ska alla människor, oberoende av bakgrund, ses som en tillgång och öppenhet och mångfald ska genomsyra hela samhället.

Systemet för jobbpeng ska fortsätta utvecklas genom att kundvalen kontinuerligt anpassas för att öka förutsättningar och incitament för effektiva insatser med den arbetssökande, vuxenstuderande och arbetsgivare i fokus. Arbets- och företagsnämnden ska verka för att skapa förutsättningar för ett fortsatt gott innovationsklimat där myndigheter, arbetsgivare, organisationer och medborgare tänker, utvecklar och växer tillsammans. Nämnden ska dessutom identifiera och undanröja hinder för fortsatt gemensam utveckling.

Nämnden ska vara pådrivande för att förmå jobb- och utbildningsexperterna att utvecklas för att möta den framtida arbetsmarknadens förväntningar och krav. Vidare ska nämnden arbeta aktivt för att skapa och utveckla arenor där jobb- och utbildningsexperterna kan komma i kontakt med lokala och regionala företag och myndigheter.

Samspel mellan myndigheter - med individen i fokus

Arbetssökande i behov av stöd har ofta kontakt med flera olika myndigheter. Genom god samverkan kan myndigheter stärka varandras insatser och tillsammans utveckla framtidens erbjudande och stöd.

Bakgrund

De myndigheter som främst är aktuella inom arbetsmarknadsområdet i Nacka är

- Arbetsförmedlingen
- Försäkringskassan
- Stockholms läns landsting
- Kommunens nämnder och enheter
 - arbets- och företagsenheten (AFN)
 - försörjningsstöd (Social- och äldrenämnden, SÄN)
 - barn- och ungdomsenheten (SÄN)
 - enheten funktionsnedsättning (SÄN)
 - vuxenenheten (SÄN)
 - kultur- och utbildningsenheten (Utbildningsnämnden)
- Länsstyrelsen i Stockholms län
- Centrala Studiestödsnämnden (CSN)

För att arbetssökande ska kunna få bästa möjliga stöd och service av berörda myndigheter måste parterna aktivt arbeta med gemensamma och sammanhållna insatser samt ha så pass god förståelse för varandras system att alla kan guida den arbetssökande rätt. Det ställer höga krav på en väl utvecklad kommunikation såväl mellan myndigheterna som till de arbetssökande och anställande arbetsgivarna.

En förutsättning för ett bra samspel är förståelse för varandras förutsättningar, uppdrag och kultur. Det gäller på alla nivåer, från beslutsfattare till handläggare. För att uppnå detta är det viktigt med gemensamma aktiviteter, ömsesidigt informationsutbyte och en vilja att utvecklas och stärkas tillsammans.

Nackas styrsystem och finansiering via kundval är i det närmaste unikt och svårt för utomstående att sätta sig in i. De externa myndigheterna är normalt vana vid samverkan med andra kommuner. I kontakt med Nackas system, där mycket som traditionellt sköts inom kommunen åligger jobb- och utbildningsexperterna, skapas lätt förvirring och feltolkningar. Detta innebär en risk för individen att komma i kläm. Nacka behöver därför fortsatt arbeta med kommunikation kring hur våra system fungerar och även göra insatser för att öka förtroendet för systemet både internt och externt.

För ett lyckat arbetsmarknadsarbete krävs att det finns företag och organisationer som aktivt bidrar. Deras viktiga insatser är att erbjuda arbetssökande praktik samt att anställa någon som tidigare varit utan sysselsättning. Många företag är även aktiva som jobb- och utbildningsexperter till en eller flera myndigheter. Det är därför viktigt att arbeta för att det även för företagen ska bli enklare i kontakten med

myndigheterna och att det finns en tydlighet i kommunikationen kring vilka myndighetsfinansierade stöd som finns för de arbetssökande.

Inriktning

För Nacka kommun är det viktigt att lägga resurser på att öka samspelet mellan myndigheterna samt att arbeta för att det blir så enkelt och tydligt som möjligt för de arbetssökande. Internt ska både nämnd och tjänstemän arbeta med att öka kunskapen om andra myndigheter men även sprida kunskapen om jobbpeng till andra myndigheter. Nacka kommun ska ta initiativ till gemensam utveckling och återkommande bjuda in andra myndigheter att inspireras och utvecklas tillsammans med oss och våra partners. Målsättningen ska vara att flera myndigheter utvecklar gemensamma eller sammansatta insatser för den arbetssökande.

Nacka kommun har generellt goda relationer och högt förtroende gentemot det lokala näringslivet och företagsorganisationerna har varit aktiva i utvecklingen av arbetsmarknadsarbetet i Nacka. Det gör att Nacka är en lämplig arena för att utveckla samspel mellan myndigheter och näringsliv. Genom att bjuda in andra myndigheter till dialog och gemensamt tänkande med företag och organisationer kring hur man på bästa sätt stöder näringslivet att utvecklas och underlättar för dem att hitta och utveckla kompetens stärks förutsättningarna för lokal hållbar tillväxt.

I Nacka finns samordningsförbundet Valfärd i Nacka som ägs gemensamt av Nacka kommun, Landstinget, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen. För kommunens del är det viktigt att förbundet arbetar aktivt med att stärka samspelet mellan myndigheterna med fokus på att underlätta för de arbetssökande att få ett snabbt, värdigt och effektivt bemötande med rätt insats direkt. Dessutom bör förbundet verka för gemensam kommunikation gentemot näringsliv och organisationer. Samordning av projekt riktat mot individen ska främst göras som aktiviteter för att stärka samordningen på övergripande och strukturell nivå. Lyckade projekt bör föras in i ordinarie verksamhet hos myndigheterna och lyftas ur förbundet.

Samverkan och stöd för näringsliv

Bakgrund

En fungerande arbetsmarknad kräver välmående företag som kan och vill utvecklas. För Nacka kommun är det viktigt att företag kan utvecklas och växa. En viktig del är att ge företagen förutsättningar att stärka sin kompetens och att få hjälp att hitta nya medarbetare, samtidigt som de får hjälp att våga ta till sig personer med förmågor och bakgrunder som de traditionellt inte haft som medarbetare.

Utvecklingen av arbetsmarknadspolitiken i Nacka har präglats av dialog och medskapande mellan myndigheter, civilsamhälle och näringsliv. Det finns ett högt ömsesidigt förtroende att utgå från. Systemet med kundval inom jobbpeng skapar även en egen marknad och är en möjlighet för innovativa företag att skapa nya tjänster genom att gå in som jobb- och utbildningsexpert.

Många företag som är intresserade av att rekrytera eller ta emot praktikanter uppfattar det som svårt att hitta rätt i djungeln av insatser från olika myndigheter. Det finns en rädsla att ett företags goda vilja att hjälpa till resulterar i situationer de inte har resurser att hantera själva.

Inriktning

Den fortsatta utvecklingen inom arbetsmarknadsområdet ska ske i ständig dialog med bland annat företrädare för näringsliv och organisationer, liksom med alla övriga intressenter. Nacka kommun ska fortsätta att lyssna på företagets behov och tillsammans med dem arbeta för att utforma nya lösningar för en hållbar tillväxt.

En viktig del är att fortsätta utveckla befintliga arenor för dialog mellan myndigheter och näringsliv samt att tillföra dialog kring arbetsmarknadsfrågor på andra passande, befintliga, arenor. Budskapet gentemot näringslivet är att Nacka hjälper dem att utvecklas genom att bland annat tillhandahålla en kommunal vuxenutbildning som erbjuder utbildningar inom de områden där det råder brist på kompetens, och som därför utgör hinder för företagen att växa och anställa.

Systemet ska styra så att det enskilda företag som vill ha hjälp med sin utveckling lätt ska kunna vända sig till någon av jobb- och utbildningsexperterna för att få tillgång till rätt kompetens och arbetskraft. Hur jobb- och utbildningsexperterna och företaget löser detta i detalj sig emellan är inte en fråga för kommunen annat än i att lyfta fram goda exempel och att följa upp insatserna. Kommunens uppgift är alltså främst att underlätta utvecklingen av sådana samarbeten, göra det enkelt för företag och jobb- och utbildningsexperter att finna varandra genom att t.ex. skapa arenor för sådana möten och hjälpa företagare som vill ta ett socialt ansvar att komma rätt.

Stadsutveckling som en del av arbetsmarknad

Bakgrund

Nacka kommer att växa kraftfullt under de kommande åren. Planerings- och genomförandeprocesserna är viktiga ur ett arbetsmarknadsperspektiv och det är i detta skede kommunen har störst möjlighet att påverka hur Nacka Stad ska se ut och vilka kvaliteter som ska byggas in.

Inriktning

Nacka kommun arbetar för att det byggs en blandad stad där det både finns en variation av upplåtelseformer och prisnivåer och där det finns utrymme för olika sorters företag att etablera sig. I en sådan stad kan människor med olika bakgrunder, och faser i livet rymmas och ges möjlighet att göra bostadskarriär. Det skapas även förutsättningar för nya och existerande företag att etablera sig, växa och hitta den kompetens de behöver.

En framgångsfaktor för många städer är närvaro av akademiska miljöer. Om Nacka kan locka högre utbildning samt forsknings och utvecklingsaktörer kommer det att bidra till hållbar tillväxt samt till en hög kunskapsnivå och kompetens i kommunen.

I samband med de projekterings- och byggarbeten som kommer att ske framöver finns fantastiska möjligheter för de företag som är aktiva i Nacka att använda den kompetens som finns lokalt. Kommunen ska arbeta aktivt för att de utbildningar som behövs för att möta företagens behov utvecklas. Kommunen ska också se till att det blir enkelt för företagen att via jobb- och utbildningsexperterna hitta just de personer och den kompetens de eftersöker. I detta arbete måste också beaktas alla de företag som kommer att etableras runt själva byggandet, t.ex. restauranger, transport och annan service.

Ordning, reda och uppföljning

Bakgrund

Modellen med jobbpeng bygger på att jobb- och utbildningsexperterna ska möta arbetssökandes behov och förväntningar och stötta dem i sin utveckling. Kommunen står för finansieringen och det är av yttersta vikt att det finns en god och tydlig resultatuppföljning av insatserna.

En annan viktig del av Nackas system är att det ska vara enkelt för den som står inför att välja jobb- och utbildningsexpert lätt ska kunna få en tydlig och transparent bild av vad de erbjuder, hur de lyckats tidigare och vad deras andra kunder tyckt om dem. Kundvalet betyder dock inte att det är kunden/eleven som ska stå för kvalitetskontrollen. Det åligger fortfarande kommunen att följa upp och eventuellt avauktorisera jobb- och utbildningsexperter som inte klarar kvalitetsmålen.

Inriktning

Inriktningen på kommunens resultatuppföljning har huvudsakligen två fokusområden.

Det ena området är lättillgänglig resultatjämförelse mellan jobb- och utbildningsexperter för att underlätta de arbetssökandes val. Den typen av resultat bör innehålla resultat av insatser exempelvis andel nöjda kunder, andel kunder som har egen försörjning efter insats, andel kunder som fått godkänt betyg och andra liknade kvalitetsmått. Här bör också ingå uppgifter om exempelvis gruppstorlekar, lärarnas utbildning, lokalernas beskaffenhet.

Det andra området är det som berörs av kommunens resultat- och målstyrning. I detta sammanhang handlar det om att ta fram statistik och resultat med primärt syfte att öka måluppfyllelsen. Ökad måluppfyllelse kan endast ske om det finns en lärande metodutveckling. Genom relevant statistik och resultat av insatser och utbildningar kan insatser som vi gör utvärderas internt och i jämförelse med andra i syfte att ständigt ändra i utbudet för att möta kundens behov.

Utvärderingen bör ha en processinriktad metodik där vi har god kännedom om de arbetssökandes olika bakgrunder och behov, gärna uppdelat i olika profilgrupper. Därefter är det naturligtvis viktigt att mäta resultat av olika insatser och då gärna med specificering av de olika kundprofilerna samt insatstyp.

Slutligen bör resultatens varaktighet mätas. Exempelvis om kunder kvarstår i egen försörjning efter sex månader.

Anpassad kommunikation – att möta folk där de är och att lära av varandra och andra

Bakgrund

Under de senaste åren har det skett en stark utveckling och ett flertal förändringar inom arbetsmarknadsområdet både lokalt och nationellt. Nacka kommun ligger i framkant vad gäller sammanhållna insatser, innovativ höjd och ständig utveckling som sker tillsammans med många intressenter. Det finns en stor nyfikenhet för denna utveckling och Nacka kommun har lyfts fram som exempel i ett flertal debattinlägg.

För att utvecklingsarbetet ska fortsätta är det nödvändigt att Nacka kommuns modell med jobbpeng kan utvecklas tillsammans med de förändringar som väntas ske nationellt på arbetsmarknadsområdet.

För närvarande är den främsta kommunikationskanalen för medborgare och företag kommunens hemsidor samt möjligheten att få stöd av kommunens kontaktcenter eller direkt av arbets- och företagsenheten via telefon eller direkta möten. Det pågår en ständig utveckling av hemsidan för att anpassa information och utformning för dem som informationen vänder sig till. Det prövas även drop-in i Fisksätra och i Nacka stadshus där de arbetssökande direkt och utan bokning kan få stöd.

Inriktning

På en övergripande nivå är det under de kommande åren viktigt att arbeta aktivt för att sprida kunskap och förståelse kring hur Nacka arbetar med jobbpeng och att ständigt bjuda in till gemensam diskussion och utveckling. För att uppnå detta måste Nacka synas nationellt och helst lyftas fram av oberoende aktörer som ett gott och lovande exempel på hur man kan arbeta med arbetsmarknadsutveckling.

Ett viktigt budskap är att Nacka ständigt arbetar med att utveckla arbetet inom arbetsmarknadsområdet och att förutsättningen för framgång är att vi tänker, utvecklas och provar tillsammans med andra. Vi välkomnar alla att vara med i utvecklingen och vi vet att även vi har mycket att lära och lära ut. Nacka kommun måste fortsättningsvis hämta inspiration från hur andra kommuner och länder arbetar med arbetsmarknadsfrågor men också inspireras av aktörer inom helt andra områden.

Alla intressenter inom arbetsmarknadsområdet i Nacka är budbärare av Nackas arbetsmarknadsinriktning och ses så av omvärlden. Det är därför viktigt att ge alla förutsättningar att i så stor omfattning som möjligt förmedla en förståelig och korrekt bild av hur systemen fungerar och hur vi tillsammans arbetar i Nacka.. Det är också viktigt att ständigt arbeta med värdegrundsfrågor på både bredd och djup för att säkerställa en hög gemensam nivå och gemensam budskapsplattform.

Arbetsmarknaden utvecklas där personer och företag finns och när de möts. Kommunens representanter måste därför ständigt arbeta för att finnas och agera inom de arenor som redan finns och att i hög grad vara tillgängliga där de olika målgrupperna befinner sig. Det handlar om allt från lokal närvaro och tillgänglighet för allmänheten i kommundelarna till aktiv närvaro där näringslivet träffas, till att föra samtal om arbetsmarknad, kompetens och integration när Nacka stad utvecklas.

Hemsidor och annan kommunikation ska fortsätta utvecklas så att den ständigt blir mer målgruppsanpassad och hela tiden hålls aktuell. Det ska exempelvis vara enkelt för ett företag som är nyfikat på att hitta ny kompetens att förstå hur de kan göra, vart de ska vända sig och hitta andra goda exempel. En nyanländ ska lika lätt hitta anpassad information om hur modellen med jobbpeng fungerar och hur kommunen och jobb- och utbildningsexperterna kan hjälpa till med integrationen genom egen försörjning.